

EN HELHET SOM ÄR STÖRRE ÄN DESS DELAR

- LEADER:s bidrag till Sverige

Sammanfattning av rapporten

Hur skapar tusentals små, lokalt förankrade projekt verklig och bestående samhällsförändring?

Denna rapport visar att LEADER:s bidrag inte främst ligger i enskilda insatser, utan i helheten – där många mindre projekt tillsammans bidrar till att stärka lokalsamhällen över tid. Resultaten tar sig uttryck både i konkreta förbättringar, såsom nya mötesplatser, stärkt lokal ekonomi och utvecklad service, och i mer långsiktiga effekter som ökad gemenskap, tillit, samverkan och lokal kapacitet.

En central slutsats är att projekten ofta fungerar som startpunkter för vidare utveckling – där effekterna lever kvar långt efter projektslut och skapar så kallade "ringar på vattnet" i lokalsamhället.

Syfte, metod och period

Syfte

Att sammanställa underlag som belyser LEADER:s långsiktiga effekter i Sverige under perioden 2016–2025 samt tydliggöra metodens mervärde som underlag för framtida utvecklingsarbete.

Metod

Analysen baseras på deskresearch av 34 underlag, bestående av utvärderingar, projektrapporter och enkäter. Tyngdpunkten ligger på kvalitativa analyser, med särskild vikt vid externt genomförda utvärderingar.

Tidsperiod

Främst programperioden 2016–2025, kompletterad med material från angränsande perioder för att ge en samlad bild av utvecklingen.

Frågeställningar och resultat

1. Vilka förändringar i lokalsamhället har projekten bidragit till?

- Mötesplatser som stärker gemenskap och aktivitet
 - Stärkt lokal ekonomi genom företagande, turism och arbetstillfällen
 - Kompletterande service där offentlig service saknas
 - Ökad gemenskap, inkludering och delaktighet
 - Sammantaget: ökad platsattraktivitet
-

2. Vilket värde skapas utöver de direkta projektresultaten?

- Långsiktiga effekter som lever kvar efter projektslut
 - Stärkt socialt kapital i form av tillit och samverkan
 - Nya nätverk och samarbeten mellan aktörer
 - Ökad förmåga att initiera och driva nya utvecklingsinsatser
 - Breddat deltagande i lokalt utvecklingsarbete
-

3. Vilken betydelse har leadermetoden haft?

- Säkerställer att insatser möter faktiska lokala behov
 - Sänker trösklar för deltagande och aktiverar fler aktörer
 - Bygger kompetens och lokal genomförandekapacitet
 - Möjliggör nära stöd genom lokal närvaro och leaderkontor
 - Främjar samverkan mellan offentlig, privat och ideell sektor
-

4. Hur ser LEADER:s bidrag till Sverige ut?

- Skapar både konkreta (materiella) och långsiktiga (immateriella) värden
 - Länkar samman EU:s politik med lokal nivå och vardag
 - Stärker lokal kapacitet att driva utveckling
 - Bidrar till ökad beredskap och resiliens
 - Kompletterar andra regionala utvecklingsinsatser
 - Bidrar till att knyta samman lokal, regional och nationell utveckling
-

Samlad slutsats

LEADER:s styrka ligger i helheten: ett stort antal små, lokalt förankrade projekt som – genom en gemensam metod – skapar både konkreta resultat och långsiktiga förändringar.

Genom att kombinera lokalt engagemang med strukturerat stöd bidrar LEADER inte bara till utveckling här och nu, utan också till att stärka lokalsamhällets egen förmåga att driva utveckling över tid.